

Évközi 10. vasárnap

Gal 1,11-19

„Az evangélium nem embertől való”

¹¹Biztosítalak benneteket, testvérek, hogy az általam hirdetett evangélium nem embertől való. ¹²Hiszen nem embertől kaptam vagy tanultam, hanem Jézus Krisztus kinyilatkoztatásából. ¹³Hallhattátok már, hogy azelőtt, még mint zsidó, milyen magatartást tanúsítottam: könyörtelenül üldöztem az Isten egyházát és a romlására törtem. ¹⁴A zsidó vallásosságban számos zsidó kortársamat felülmúltam, mert föltöbb buzgó követője voltam atyáim hagyományainak. ¹⁵De amikor tetszett annak, aki már születésemtől fogva kiválasztott és kegyelmével meghívott, ¹⁶hogy kinyilatkoztassa bennem Fiát, hogy hirdessem a pogányoknak, nem hallgattam a testre és a vérre, ¹⁷és Jeruzsálemben sem mentem föl apostolelődeimhez, hanem elmentem Arábiába, majd ismét visszatértem Damaszkuszba. ¹⁸Három év múltán azután fölmentem Jeruzsálemben, hogy megismerkedjem Péterrel, s nála maradtam tizenöt napig. ¹⁹Más apostolt nem is láttam, csak Jakabot, az Úr testvérét.

Pál megtérésének történetét több helyen is olvashatjuk az Újszövetségben, leghosszabban Lukács elbeszéléseként az Apostolok Cselekedeteinek 9. fejezetében. De egyik leírás sem a megtérés tényére vagy részleteire koncentrál. Pál nem hallgatja el keresztényüldöző múltját, sem a galatáknak írt levélben, sem másutt (ApCsel 22,4.26,11; 1Kor 15,9; 1Tim 1,13; Fil 3,6). Szubjektív történetként meséli el megtérését, legtöbbször valamilyen önigazolásként, akkor, amikor apostolságát megtámadják. Emiatt a megtérés részletei soha nem kerülnek középpontba. A galatáknak írt elbeszélés egyik súlypontja, hogy Pál buzgó vallásos zsidóként üldözte „Isten egyházát”-t (13b). De mind az üldözés leírása, mind pedig saját vallási buzgóságának ecsetelése (14) arra szolgál, hogy előkészítse megtérésének isteni indíttatását, és azt a kijelentést, hogy mindez „születésétől” fogva elhatározott isteni terv volt (15).

Pál hasonlóan írja le meghívását, mint az ószövetségi próféták a saját meghívásuk történetét (vö. Iz 49,1). A Lélek szerinti születésnek nevezi ezt az eseményt, amit a „Isten hatalmas Fia” (Róm 1,4) művének deklará. Annyira meghatározó számára ez az élmény, hogy nem hallgat többé nemzeti-vallási kötődésére, „a testre és a vérre” (16), sőt meghívása mellé nem akar apostoli megbízatást kapni a Jeruzsálemben levő tekintélyektől (17). Ez a kijelentése szintén nem önéletrajzi elbeszélő szándékkal

született, hiszen az Apostolok Cselekedeteiből úgy tudjuk, hogy Pál találkozik néhány apostollal (ApCsel 9,26–30), de nem azért, hogy küldetését és kiválasztását velük igazolja, hanem hogy az igehirdetés stratégiai részleteit megbeszéljék. Az igazsághoz hozzá tartozik, hogy a frissen megtért korábbi üldözőtől félték a tanítványok, nem akartak neki hinni (ApCsel 9,26), végül Barnabás vette maga mellé, és Pál csak az ő közbenjárására találkozott az apostolokkal. Így nyílik módja arra, hogy elbeszélje istenélményét, amit a damaszkuszi úton átélt.

Lukács – az Apostolok Cselekedeteinek írója – azonban itt nem közli Pál élménybeszámolóját, sőt az apostolkollégium véleményét sem, csak az intézkedést, mely szerint Jeruzsálemből Cezáreába, majd Tarzuszba küldik (9,30). Ezer oka volt annak, hogy ebben az időben – amikor a jeruzsálemi egyházban igen feszült közhangulat uralkodott – nem szívesen látták Pált a közösségben. Pál csak pár év múlva kezdi igehirdetését Antióchiában, ahol István diakónus követői misszionálnak a pogányok között; azok a görögök, akik éppen a Pál keresztényüldözése során megölt Istvántól kapták a hitet (ApCsel 11,19–20). Barnabás ekkor utazik el Tarzuszba Pálért, majd visszatér vele Antióchiába (ApCsel 11,25–26). Egy éven át e pogánykeresztények között működnek, akiket először neveznek keresztényeknek. Tehát Pált először az a csoport hívó fogadja el, akinek éppen a szeretett diakónusa kivégeztetésével okozott fájdalmat. Amikor az Agabusz próféta által jövendölt éhínség bekövetkezik (ApCsel 11,28), Pál és Barnabás a pogányok között adományokat gyűjt az éhező jeruzsálemi zsidókeresztény közösség tagjainak (ApCsel 11,30). Ezek a részletek arról győznek meg bennünket, hogy Pál apostolsága isteni eredetének elfogadása, illetve bölcs és óvatos bevezetése a missziós tevékenységbe két különböző dolog. De mindebből arra is következtethetünk, hogy miért lehetett mindig támadni Pál apostolságát – talán a hosszú missziós felkészítési munkára hivatkozva.

Mindenesetre ez a történet tanulságos azok számára, akik ma rendkívüli istenélményben, megtérési élményben részesülnek, és azonnal vezetőként akarnak fellépni az egyházban. A frissen megtért látnok jó, ha rendelkezik azzal az alázattal, amellyel – úgy tűnik – Pál rendelkezett, éveken át mások vezetésének vetve alá magát. Természetesen ez nem jelentette azt, hogy egy pillanatra is eltántorodott volna meghívásától, de ezt a rendkívüli élményt fel kellett dolgoznia. Talán ez az oka, hogy a Timóteus-levélben arra int, hogy az újonnan megtért ne legyen püspök az egyházban (1Tim 3,6).